

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 263. Quid Papa possit circa dispensandum in irregularitate proveniente ex homicidio vel mutilatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

Quaest. 261. Quid sit circa confessarium negantem Iudici nolenti condemnare Absolutionem, vel etiam obligantem poenitentem ad fatendum crimen in Iudicio?

R Esp. Confessarium negantem absolutionem Sacramentalem Iudici nolenti condemnare reum ad mortem, dum is ad hoc ex officio tenetur, non fieri per hoc irregularem; neque etiam confessarium obligantem poenitentem ad fatendum crimen dignum morte in iudicio, dum legitime is desuper interrogatus; cum confessarius in hoc casu per se & directe tantum impedire intendit peccatum Iudicis, quod is committit nolendo condemnare, dum ad hoc tenetur, uti & peccatum poenitentis, quod is committit nolendo fateri delictum, ad quod legitime interrogatus in iudicio tenetur. Idem est de confessario obligante poenitentem ad non appellandum legitime a sententia iusta, ex ea ratione, quod verisimile non sit, Ecclesiam voluisse statuta in his casibus irregularitate confessario, impedire, quod minus is rite & liberè posset fungi munere suo; Cum id cederet in detrimentum salutis. ita Pirh. n. 98. in fine. Reiffenst. num. 102. citantes Suar. f. 1. num. 4. Avil. l. c. f. 2. du. 7. Mol. l. c. d. 8. n. 8. Castrop. l. c. num. 8. Bonac. d. 7. q. 4. p. 1. n. 32. Laym. L. 3. tr. 3. p. 3. c. 7. n. 4.

Quaest. 262. Ex qua mutilatione oriatur irregularitas?

R Esp. Primò: Præter sparsim dicta h. t. de mutilatione, quod ex ea oriatur irregularitas, per eam hic intelligitur amputatio membri, quare ad eam non sufficit vulneratio & copiosa effusio sanguinis, nec abscissio partis carnis; quia caro non est propriè membrum. Suar. de cens. d. 44. f. 2. n. 6. quale est pars corporis humani, quæ peculiarem functionem sive distinctum ab aliis officium habet. Sylv. v. Homicidium. 3. q. 3. dicto 2. Covar. l. c. p. 3. num. 8. Nav. cit. c. 27. num. 206. Avil. l. c. f. 1. du. 1. Pirh. h. t. num. 119. & quale proinde non est cartilago aurium & nasi, & pars digiti aut etiam digiti, etiam pollex; quia etsi ad sensationem aliquid conferant, non tamen per illa exercetur principaliter sensatio. Pirh. l. c. Contrarium tamen sentientibus Suar. l. c. num. 7. & 8. Laym. l. c. n. 20. Nimirum, quod, etsi secundum leges civiles poenales nomine membri intelligatur integrum membrum principale v. g. pes, manus, oculus, secundum Canones tamen, quod ad irregularitatem non intelligitur integrum membrum tantum, sed etiam pars notabilis membri, cum requiratur absolute mutilatio iuxta Clem. unic. h. t. quæ sit notabili membri principalis diminutione.

2. Resp. Secundò: Ex hac itaque mutilatione secundum diversitatem harum sententiarum oritur irregularitas, utpote quæ æquiparatur Homicidio. c. in Archi-Episcopatu. de raptorib. cit. Clem. unic. junctâ Gl. v. mutilatio. Idque, sive per se directe, sive indirectè & per alium mandando, consulendo aliterve cooperando quis mutilaverit. Item sive mutilatio fuerit illicita, sive licita, sicuti quandoque est iuxta dicta de Homicidio. Mol. l. c. d. 68. in pr. Pirh. h. t. n. 121. ubi etiam ex Suar. cit. d. 44. f. 2. num. 3. & 4. Quod irregularitas mutilationis distincta sit ab irregularitate Homicidii, ut patet, dum percussus vel vulnerans animo tantum mutilandi, non occidendi, sit irregularis, non titulo Homicidii, sed præcisè causâ mutilatio-

nis hac secuta; ac ita, cum sint duæ irregularitates distinctæ, non omnia, quæ jure statuta sunt circa irregularitatem voluntarii Homicidii, extendenda sunt ad irregularitatem voluntariæ mutilationis.

3. Resp. Tertio: Lædendo reddens membrum aridum & inutile ad operandum citra abscissionem illius, non fit irregularis, cum jura non imponant irregularitatem debilitanti, aut aridum reddenti membrum, sed abscidenti illud; manet siquidem verum adhuc membrum conjunctum reliquo corpori, ut dicitur c. sicut. 1. q. 1. quamvis sine sanguine, mortuum, & ineptum ad operandum, & deformitatem, quam induceret abscissio illius, impedit. ita Nav. l. c. n. 206. Covar. l. c. p. 3. num. 9. Suar. l. c. num. 5. Pirh. num. 122. Unde jam, ut idem, Iudex non fit irregularis ita torquendo reum, ut membrum aliquod illius debilitetur & reddatur inutile.

4. Resp. Quarto membrum aliunde jam debilitatum & impeditum ad suum officium, omnino aridum seu mortuum, & animâ humanâ non amplius informatum, etsi id exterius non appareat, abscidens non fit irregularis per illam abscissionem; cum tale membrum mortuum sit quasi non membrum; quamvis qui membrum ita debilitavit & læsit, ut omnino arefceret & vitam perderet, etiam si à reliquo corpore non absciderit, censendus sit irregularis. Pirh. n. 223. uti & ille, qui membrum jam redditum inutile, vivum tamen adhuc, adeoque verum membrum abscinderet, non obstante, quod eo uti non potuerit; id enim per accidens est.

5. Resp. Quintò: Deformans aliquem ita notabiliter, ut ad Ordines promoveri nequeat, v. g. vulnerando faciem relicta deformi cicatrice, citra tamen mutilationem, non fit irregularis; quia præter Homicidium & mutilationem nulla alia irregularitas, quæ ex læsione corporis inducatur, est in jure expressa. Ita Suar. l. c. num. 12. Nav. & Pirh. h. cit. & alii communiter contra Sylv. His non obstante, quod taliter deformatus fiat irregularis; cum non semper reddens alium irregularem, per hoc ipsum reddatur irregularis, sed tunc tantum, quando id in jure expressum est, ut si aliquem deformet per mutilationem. Quæmadmodum etiam è contra mutilans fieri potest irregularis absque irregularitate mutilati, v. g. dum quis invitus per injuriam est castratus.

6. Resp. Sextò: Tametsi mutilando se ipsum fiat quis irregularis, eodem modo, quo fieret irregularis mutilando alium, mutilatio tamen sui ipsius sufficere potest, quæ in alio facta non sufficeret, sic si quis sibi partem digiti volens abscinderet, fit irregularis, & talis non fit, si eam alteri abscinderet. c. qui partem. dist. 25. Suar. l. c. n. 10. Nava. num. 217. Pirh. num. 124.

Quaest. 263. Quid Papa possit circa dispensandum in irregularitate, proveniente ex Homicidio vel Mutilatione?

R Esp. Sicuti in qualibet alia irregularitate, ita etiam in irregularitate orta ex quocunque Homicidio dispensare potest; cum omnis irregularitas non nisi Jure Ecclesiastico inducta sit, tanquam certum & indubitatum, constat ex Can. inferior. dist. 21. & c. proposuit. de concess. præbend. Unde dum dicitur, irregularitatem ex Homicidio præsertim injusto esse indispensabilem, sensus non est alius, quam quod non nisi rarò & difficillimè in ea dispensare soleat. Abbas in c. sicut. h. t. n. 12. Covar.

Covar. in *Clem. unic. h. t. p. 2. §. 3. n. 3.* cum communi.

Quaest. 264. Quid possit vel non possit Episcopus circa dispensandum ab hac irregularitate?

1. **R**esp. Primò: Episcopus tamen in omni irregularitate proveniente ex delicto occulto dispensare possit, non tamen in proveniente ex homicidio voluntario occulto, multoque magis publico, ut constat ex *Trid. sess. 24. c. 6. de reform.* idque etiam in ordine ad quaecunque beneficia, etiam simplicia, officia ecclesiastica & ordines minores, ut patet ex eodem *Trid. sess. 14. c. 7.* ubi quis suâ voluntate homicidium perpetraverit, etiamsi occultum, nullo tempore ad Ordines (quo verbo absolute prolato veniunt etiam minores) promoveri possit, nec illi aliqua beneficia ecclesiastica conferre liceat, sed omni ordine & beneficio ac officio perpetuo careat; sed nec olim ante Trident. in ea dispensare potuit quò ad Ordines sacros suscipiendos, aut in iis ministrandum, aut acquirendum beneficium curatum. *Sylv. v. homicidium. 3. q. 8. dicto 4. & 6.* Covar. *l. c. n. 5.* *Pirh. h. t. n. 125.* Arg. *c. minor. dist. 50. & ibi gl. v. minor. & c. 2. de Cler. pugnans. in dncell.* potuit tamen in ordine ad Ordines minores & beneficium simplex (quod in materia dispensationis, utpote derogante jure communi, adeoque strictè accipienda, solum venit eo nomine simpliciter prolato) dispensare. Arg. *cit. c. minor.* atque ita *Trid.* potestatem Episcoporum restrinxit. Sed neque vi illius dispensare potest Episcopus in irregularitate proveniente ex homicidio iusto, quam ob defectum lenitatis perfectæ contrahunt Judices, accusatores, testes &c. item milites in bello aggressivo iusto occidentes alios, *Suar. de irregular. d. 47. f. 6. in fine.* *Nav. l. c. n. 217. & l. 5. concl. can. 19. h. t.* *Laym. l. c. c. 12. n. 5.* *Avil. de cens. d. 6. f. 5. du. 1. concl. 1.* *Gutt. 44. can. h. 2. c. 6. n. 170.* *Garc. de benef. p. 7. c. 11. n. 40.* *Castrop. de cens. d. 6. p. 14. §. 7. n. 6.* *Pirh. n. 129.* contra Covar. *l. c. §. 3. in fine.* ex ea ratione, tum quòd tale homicidium, utpote auctoritate publicâ factum, etsi sit iustum, directè tamen & in se sit volitum, tum quia *Trident.* non concedit Episcopis facultatem dispensandi nisi in irregularitate orta ex delicto, ea autem non oritur ex delicto. Quod si tamen Clericus contra Canones in bello iusto pugnans propriâ manu occidat, ac ita fiat irregularis, poterit cum eo dispensare Episcopus, ed quòd, licet tale homicidium sit illicitum contra prohibitionem Juris Canonici propter indecentiam statûs, non tamen est injustum; in Decreto autem Concilii in ordine ad indispensabilitatem comprehenditur solum homicidium injustum, *Pirh. l. c. cum Avil. l. c. f. 5. du. 5. in fine.* idem dicente de Clerico, qui accusavit, vel testis aut Advocatus fuit in causa sanguinis sine protestatione.

2. **R**esp. Secundò: è contra potest Episcopus dispensare in irregularitate proveniente ex homicidio casuali, aut etiam ex proposito, directè non intento, sed ad summum indirectè in causa; quia tale homicidium, etsi non sit merè casuale, non est tamen nisi imperfectè & secundum quid voluntarium & quasi mixtum ex casuali & voluntario, ut *D. Thom. 2. 2. q. 64. a. 8.* adeoque probabiliter à *Trid.* non comprehensum in exceptione homicidii voluntarii, & ita docent *Nav. l. c. n. 240.* *Suar. cit. D. 44. f. 1. n. 4.* *Avil. cit. du. 5.* *Henriq. l. 14. c. 19. n. 2.* *Laym. l. c. n. 4.* *Pirh. n. 127.* contra *Mol. tr. 3. d. 3. §. illud admonuerim.* *Azor. Tom. 3.*

l. 2. c. 14. *Cajet. 2. 2. q. 64. a. 8.* quatenus censent, omnie homicidium, tam indirectè, quam directè volitum, imò, etsi sit nolitum, inter homicidia voluntaria, adeoque indispensabilia, numerandum. Pro exemplo talium homicidiorum ab Episcopo dispensabilium AA. referre solent sequentia; si quis mulierem prægnantem incautè percussus causavit abortum; si quis regulam improvidè ex toto desiciens hominem occidit; si quis alium iniquè percussus mandavit, prohibens, ne occideretur, mandatarius tamen limites mandati egressus illum occidit. Si quis ad rixam provocatus percussus tantum animo accessit, dein tamen, ne ab eo occideretur, occidit; ita *Laym.* modò tamen talia homicidia sint occulta, ut mox dicetur amplius, item potest Episcopus dispensare in irregularitate proveniente ex homicidio commisso sui defendendi gratiâ, dum defendens moderamen iuculpatæ tutelæ excessit. *Avil. cit. d. 5. concl. 1.* *Nav. l. c. n. 239.* *Laym. l. c. n. 2.* *Gutt. 99. can. l. 1. c. 65. n. 13.* *Barb. in Trid. à potestate dispensandi in irregularitate ex homicidio proveniente solum excipit homicidium illicitum, directè & simpliciter voluntarium, homicidium autem pro sua defensione factum cum excessu moderatæ tutelæ, illicitum quidem est ratione hujus excessus, non tamen, directè & simpliciter voluntarium, quia non sponte sed coactè factum ob necessariam sui defensionem, in qua solum quò ad modum peccatum.* *Dum Trid. sess. 14. c. 7.* dicit: dispensationem irregularitatis ex facto homicidio casu aut vim vi repellendo committendam esse Ordinario loci, per hoc non indicat, Episcopo eam non commissam, sed per Papam hic & nunc committendam; nam loquitur ibi de homicidio casuali aut necessario publico; siquidem, dum homicidium casuale vel factum defensionis gratiâ est notorium & publicum, vel ad forum contentiosum jam deductum, dispensare in irregularitate inde orta nequit Episcopus potestate sibi concessâ à *Tridentino*, sed eger speciali Commissione Pontificis. *Bonac. de cens. d. 1. q. 3. p. 2. n. 2.* *Sanch. de matr. l. 2. d. 37. n. 12.* *Gutt. 99. can. l. 1. c. 3. ad finem.* *Pirh. l. c.* quos citat & sequitur *Reiffenst. h. t. n. 225.*

3. **R**esp. Tertiò: Specialiter de mutilatione omnino probabile est, Episcopum dispensare posse in irregularitate orta ex quacunque mutilatione, etiam injusta, voluntariè & directè intenta, occulta tamen. *Nav. in man. c. 23. n. 240.* *Garc. de benef. p. 7. c. 11. à n. 3.* *Suar. de cens. d. 44. f. 1. n. 4.* *Laym. cit. c. 12. n. 1.* *Barb. ad Trid. sess. 24. c. 6. n. 36.* *Dian. p. 4. tr. 2. resol. 7.* *Tolet. l. c. c. 48. n. 6.* *Castrop. tr. 29. d. 6. p. 15. §. 3. n. 3.* referens insuper plures alios. *Reiffenst. n. 226.* & alii communiter contra *Sanch. l. 1. mor. c. 10. n. 40.* ex ea ratione, quòd *Trid. l. c.* dispensationi Episcopali solum subtrahat irregularitatem ortam ex homicidio voluntario, quòd que potestas dispensandi in irregularitatibus ex delicto occulto sit late interpretanda, utpote beneficium Principis, & quidem juri insertum, concessumque non tam personæ quàm dignitati Episcopali. His non obstantibus, quòd mutilatio & homicidium æquiparentur; quò ad causandam irregularitatem. Arg. *c. si quis absciderit. d. 55.* nam etsi quò ad hæc æquiparentur, non tamen æquiparantur quo ad gravitatem culpæ & dispensationem.

Quaest. 265. Quinam inferiores Episcopo dispensare possint in irregularitate orta ex homicidio & mutilatione?

1. **R**esp. Superiores Regulares cum suis subditiis dispensare posse in irregularitate proveniente